

Familie- og dødsboret

Første del:
Familiere- og familieskatteret

Bind II

Arveret, skifteret, dødsboskatteret samt
arve- og gaveafgiftsret

AFSNIT V

Arveret

Kapitel 8. *Arveret*

AFSNIT VI

Skifte- og dødsboret

Kapitel 9. *Oversigt over skifte- og dødsboskatteretten*

Kapitel 10. *Summariske boer*

Kapitel 11. *Summariske boers beskatning*

Kapitel 12. *Offentligt og privat skifte*

Kapitel 13. *Boets aktiver og passiver*

Kapitel 14. *Beskatningen af afdøde før dødsåret*

Kapitel 15. *Mellemp perioden*

Kapitel 16. *Indkomstopgørelsen i dødsboet*

Kapitel 17. *Boopgørelsen - arveudlæg*

Kapitel 18. *Vurderingsspørgsmål*

Kapitel 19. *Uskiftet bo*

Kapitel 20. *Beskatningen i forbindelsen med uskiftet bo*

AFSNIT VII

Arve-, gave- og retsafgift

Kapitel 21. *Arveafgift*

Kapitel 22. *Gaveafgift*

Kapitel 23. *Retsafgift*

Indholdsfortegnelse

Forord

AFSNIT I · INDLEDNING 1

Kapitel 1. Indledning 3
af Aage Michelsen

AFSNIT II · ÆGTEFÆLLERET 5

Kapitel 2. Formueforholdet mellem ægtefæller 7
af Hans Viggo Godsk Pedersen

1 Fælleseje contra særeje 9

1.1. Særligt om ægtepagter 14

2 Rådigheden 16

2.1. Fast ejendom 17

2.2. Løsøre 19

2.3. Særligt om lejemål 21

3 Dispositioner mellem ægtefæller 21

3.1. Formkrav 22

3.1.1. Fælleseje - særeje 22

3.1.2. Gaver 22

3.1.3. Overskudsreglen 23

3.2. Udelukkende aftaler 25

3.3. Andre dispositioner 25

4 Legitimationsregler 26

4.1. Den daglige husholdnings fornødenheder 27

4.2. Uanmodet forretningsførelse m.v. 29

4.3. Ekstinktion ved erhvervsløsøre 30

4.4. Øvrige legitimationstilfælde 30

5 Kreditorforfølgning 31

5.1. Afgrænsning af ægtefællernes rådighedsfære 32

5.2. Aktiver, der er overdraget 35

Indholdsfortegnelse

5.2.1.	Ugyldige dispositioner	35
5.2.2.	Afkræftelse – omstødelse	36
5.2.3.	Andre dispositioner	38
6.	Skifte	40
6.1.	Skiftegrundene	41
6.2.	Boets aktiver og passiver	43
6.2.1.	Personlige genstande og rettigheder	47
6.3.	Den kvantitative fordeling	51
6.3.1.	Skævdelingsregler	52
6.3.2.	Vederlagskrav	53
6.4.	Den kvalitative fordeling	55
6.4.1.	Krydsende udtagesret	56
6.4.2.	Lejligheden	58
6.5.	Ægtefællebidrag	59
6.6.	Ændring af aftaler	61
6.7.	Særejets behandling på skifte	63
Kapitel 3. Beskatningen af ægtefæller		67
<i>af Aage Michelsen</i>		
1.	Indledning	67
2.	Sambeskatning	76
2.1.	Betingelserne for sambeskatning	76
2.1.1.	I almindelighed	76
2.1.2.	Ægteskabet skal være retligt gyldigt	77
2.1.3.	Ubegrænset skattepligt for begge ægtefæller	79
2.1.4.	Samlevende	81
2.2.	Retsvirkning af sambeskatning	91
3.	Særskilt beskatning af hustruen	92
3.1.	Indledning	92
3.2.	Hustruens indkomst ved selvstændig erhvervsvirksomhed	93
3.2.1.	I almindelighed	93
3.2.2.	Virksomhedsbegrebet i KSL § 4, stk. 2, litra a	97
3.2.2.1.	Kravet om en selvstændig virksomhed	97
3.2.2.2.	Kravet om varig aktivitet	108
3.2.2.3.	Kravet om aktiv indsats	109
3.3.	Indkomst ved arbejde for fremmede	113
3.3.1.	Hvad forstås ved "arbejde for fremmede"?	113

Indholdsfortegnelse

3.3.2.	Hustruens ansættelse i selskaber, hvori manden er meddeltager	117
3.4.	Medhjælpende ægtefælle	120
3.4.1.	Retsudviklingen	120
3.4.2.	Gældende ret	121
3.4.2.1.	Afgørelsen af rollefordelingen mellem ægtefællerne	121
3.4.2.2.	Betingelserne for at opnå status som medhjælpende ægtefælle	122
3.4.2.3.	Beregning af det beløb, der kan overføres til den medhjælpende ægtefælle	127
3.5.	Andre indkomstkategorier, der er særskilt skattepligtige hos hustruen	129
3.6.	Særskilt ansættelse af særlig indkomst	130
3.7.	Formueskat	132
4.	Særligt om skattemæssige problemer ved indgåelse af ægteskab	132
4.1.	Indledning	132
4.2.	Krav om samme indkomstår. Fordeling af indtægter og udgifter	132
4.3.	Skatteretligt succession ved ægteskabets indgåelse i den anden ægtefælles skatteretlige situation	133
5.	Indkomstopgørelsen under ægteskabets beståen	135
5.1.	Indtægter	135
5.2.	Udgifter	135
5.3.	Skattemæssige afskrivninger	136
5.4.	Henlæggelse til investeringsfonds	137
5.5.	Indskud på etableringskonto	139
5.6.	Udgifter til pensionsordninger m.v.	140
5.7.	Fradrag for løbende ydelser m.v.	141
5.8.	Ægtefællebeskatningen og sømandsskat	141
5.9.	Skattemæssige retsvirkninger af aftaler mellem ægtefæller	141
5.9.1.	Indledning	142
5.9.2.	Overdragelse af aktiver mellem ægtefæller	143
5.9.3.	Lån m.v. mellem ægtefæller	146
5.9.4.	Andre aftaler mellem ægtefællerne	147
5.10.	Overførsel af underskud til den anden ægtefælle	147
5.10.1.	I almindelighed	147
5.10.2.	Overførsel af underskud, når der er indtægter fra udlandet	149

6.	Ophør af sambeskatning	151
6.1.	Skilsmisse og separation	151
6.1.1.	Tidspunktet for ophør af sambeskatning	151
6.1.2.	Retsvirkningerne af ophør af sambeskatning	151
6.1.3.	Skifte	154
6.1.3.1.	Skattemæssige retsvirkninger af skifte	154
6.1.3.2.	Skattemæssige konsekvenser af skævdeling	157
6.1.3.3.	Latente skatter	158
6.1.3.4.	Refusion af skattebetalinger	159
6.1.4.	Aftaler efter skiftet	160
6.1.5.	Genoptagelse af samliv efter skilsmisse eller separation	160
6.2.	Faktisk samlivsophævelse	160
6.2.1.	Tidspunktet for ophør af sambeskatning	160
6.2.2.	Genoptagelse af samlivet	160
6.2.3.	Skattemæssige retsvirkninger af faktisk samlivsophævelse	160
6.3.	Bortfald af den ene ægtefælles ubegrænsede skattepligt	161
6.4.	Ophør af sambeskatning ved død	162
7.	Skatteberegningen for ægtefæller	162
8.	Forskudsregistrering, indgivelse af selvangivelse m.v.	164
9.	Subsidiær hæftelse for ægtefællens skat	167
10.	Underholdsbidrag til ægtefælle	172
10.1.	Bidrag i anledning af skilsmisse og separation	172
10.2.	Bidrag i anledning af faktisk samlivsophævelse	177
10.3.	Andre spørgsmål i anledning af underholdsbidrag til ægtefælle	179
AFSNIT III · FASTE SAMLIVSFORHOLD		181
Kapitel 4.	Faste samlivsforhold <i>af Hans Viggo Godsk Pedersen</i>	183
Kapitel 5.	Beskatningen i faste samlivsforhold <i>af Aage Michelsen</i>	189
1.	Ingen sambeskatning af parterne i faste samlivsforhold	189
2.	Værdien af husligt arbejde og værdien af frit ophold	192
3.	Økonomisk begunstigelse i øvrigt af den anden part.	193
4.	Overdragelse af formuegoder og etablering af sameje	195

AFSNIT IV · BØRNS RETSSTILLING		197
Kapitel 6.	Børnenes formueretlige stilling <i>af Hans Viggo Godsk Pedersen</i>	199
1.	Hvem er værge?	199
2.	Rådigheden på den umyndiges vegne	200
2.1.	Om nogle specielle aftaler	201
2.1.1.	Gaver	202
2.1.2.	Arbejds- og selskabsaftaler	203
3.	Anbringelse af midlerne	205
4.	Barnets forsørgelse	208
Kapitel 7.	Beskatningen af forældre og børn <i>af Aage Michelsen</i>	211
1.	Indledning	211
2.	Børn er uanset alder selvstændige skattesubjekter	212
3.	Særligt om overdragelse af formuegoder m.v. fra forældre til børn	214
3.1.	Kravene til gaverts fuldbyrdelse	214
3.2.	KSL § 5, stk. 2	215
4.	Underholdsydelser og lignende fra forældre til børn	218
4.1.	LL §§ 10 og 11	218
4.2.	LL § 14, stk. 3	220
4.3.	Renter af gavegæld til livsarvinger m.v. (LL § 17)	222
4.4.	Den skattemæssige behandling af underholdsbidrag m.v. til børn	222
5.	Lån mellem forældre og børn	223
5.1.	Formueskatteretlige problemer	223
5.2.	Indkomstskatteretlige problemer	224
6.	Arbejdsaftaler mellem børn og forældre	226
7.	Selskaber med forældre og børn som deltagere	227
7.1.	Aktieselskaber og anpartsselskaber	227
7.2.	Interessentskaber, kommanditselskaber og stille selskaber	227
8.	Andre aftaler og dispositioner mellem forældre og børn	228
9.	Børneopsparingskonti	229
Sagregister		230
Anvendte forkortelser		234

Forord

Bind I tilsigter at give en samlet fremstilling af såvel civilretlige som skatteretlige regler vedrørende ægtefællers og børns indkomst- og formueforhold.

Vægtningen af de enkelte emner er i det væsentlige bestemt af, at det er hensigten at benytte bogen som grundlag for undervisningen af de cand.merc.-studerende med revision som speciale ved Handelshøjskolen i Århus.

Lektor, cand. jur. Aage Michelsen har skrevet kapitlerne 1, 3, 5 og 7 og lektor, cand. jur. Hans Viggo Godsk Pedersen kapitlerne 2, 4 og 6.

Materiale fremkommet efter 1. januar 1981 har det kun i begrænset omfang været muligt at tage hensyn til.

Århus i april 1981

Forfatterne

AFSNIT I

Indledning